

Wojewódzki Konkurs Przedmiotowy z Języka Polskiego

2025/2026

I stopień

I. Wojewódzki Konkurs Przedmiotowy z Języka Polskiego dla uczniów szkół podstawowych województwa śląskiego zostanie przeprowadzony w następujących terminach ustalonych przez Kuratorium Oświaty w Katowicach:

- 1) pierwszy stopień w szkole – 2 października 2025 r. (czas trwania 120 min.)
- 2) drugi stopień w szkole – 3 listopada 2025 r. - godz. 11.00 (czas trwania 120 min.)
- 3) trzeci stopień WOM Rybnik – 19 stycznia 2025 r. – godz.11.00 (czas trwania 120 min)

II. Kryteria kwalifikacji uczestników do poszczególnych stopni konkursu dla uczniów szkół podstawowych:

- 1) do pierwszego stopnia przystępują uczniowie na zasadzie dobrowolności;
- 2) do drugiego stopnia kwalifikują się uczniowie, którzy na pierwszym stopniu uzyskali wymaganą liczbę punktów, ustaloną przez szkolną komisję konkursową, czyli co najmniej **80 %** punktów możliwych do zdobycia
- 3) do trzeciego stopnia kwalifikują się uczestnicy stopnia drugiego, którzy na tym stopniu uzyskali co najmniej **85 %** punktów możliwych do zdobycia.
- 4) Uczestnicy trzeciego stopnia mogą uzyskać tytuł laureata lub finalisty.

III. Cele konkursu

- 1) Pogłębienie wiedzy i umiejętności.
- 2) Pobudzanie twórczego myślenia.
- 3) Rozwijanie uzdolnień i zainteresowań uczniów.
- 4) Rozwijanie umiejętności stosowania zdobytej wiedzy w praktycznym działaniu.
- 5) Wdrażanie do samokształcenia i podejmowania odpowiedzialności za własny rozwój.
- 6) Stwarzanie uczestnikom konkursu możliwości prezentacji uzdolnień i samorealizacji.
- 7) Motywowanie szkół do podejmowania różnorodnych działań w pracy z uczniem zdolnym.
- 8) Promowanie pracy szkół.

IV. Zakres umiejętności

Umiejętności wymagane od uczestników Wojewódzkiego Konkursu Przedmiotowego z Języka Polskiego opisane są w podstawie programowej kształcenia ogólnego dla szkoły podstawowej z przedmiotu język polski.

V. Zakres treści

Zakres treści Wojewódzkiego Konkursu Przedmiotowego z Języka Polskiego jest zgodny z treściami nauczania podstawy programowej kształcenia ogólnego dla szkoły podstawowej z przedmiotu język polski.

Uczeń:

- 1) określa:

- a) tematykę oraz problematykę utworu;
- b) nadawcę i odbiorcę (adresata wypowiedzi);
- 2) rozróżnia narrację pierwszoosobową i trzecioosobową oraz określa ich funkcje w utworze,
- 3) wyróżnia elementy świata przedstawionego w utworze, w tym: zdarzenia, sytuacje, wątki (główne, poboczne), postacie (pierwszoplanowe, drugoplanowe, epizodyczne), określa czas i miejsce przedstawionych zdarzeń, wskazuje zależności między zdarzeniami,
- 4) rozpoznaje fikcję literacką; rozróżnia elementy realistyczne i fantastyczne w utworach,
- 5) określa funkcje elementów konstrukcyjnych utworu literackiego, w tym: tytułu, motto, puenty,
- 6) rozpoznaje rodzaje literackie, określa ich cechy, przypisuje utwór do rodzaju literackiego,
- 7) rozróżnia gatunki epiki, takie jak : powieść, opowiadanie, mit, przypowieść, baśń, bajka,
- 8) analizuje i interpretuje teksty literackie oraz inne teksty kultury, w tym ikoniczne
- 9) odróżnia informacje o faktach od opinii,
- 10) rozpoznaje cechy dialogu, monologu, opowiadania, opisu
- 11) porównuje utwory literackie lub ich fragmenty pod względem treści i formy,
- 12) wyodrębnia obrazy poetyckie w utworach lirycznych,
- 13) charakteryzuje osobę mówiącą w wierszu (podmiot liryczny), narratora, bohaterów,
- 14) rozpoznaje metaforę (ożywienie, uosobienie), porównanie, epitet, wyraz dźwiękonaśladowczy, powtórzenie, pytanie retoryczne, anaforę, apostrofę i określa ich funkcje,
- 15) wskazuje elementy rytmizujące wypowiedź, w tym: wers, rym, strofę, refren,
- 16) omawia budowę wiersza,
- 17) rozróżnia synonimy, antonimy, homonimy, rozumie ich funkcje w tekście i stosuje je we własnych wypowiedziach,
- 18) wskazuje i rozróżnia środki perswazji oraz manipulacji, rozumie ich funkcje w tekstach,
- 19) używa środków językowych charakterystycznych dla perswazji, tworząc własny tekst,
- 20) formułuje tezę/hipotezę, dobiera argumenty, przedstawia swoje stanowisko i je uzasadnia,
- 21) wykorzystuje wiedzę o języku :
 - a) rozpoznaje, buduje i przekształca wypowiedzenia oznajmujące, pytające, rozkazujące;
 - b) rozpoznaje, buduje i przekształca zdania pojedyncze rozwinięte i nierozwinięte, zdania złożone, równoważniki zdania;
 - c) rozróżnia zdania złożone współrzędnie i podrzędnie oraz je tworzy;
 - d) wskazuje podmiot, orzeczenie, przydawkę, dopełnienie i okolicznik ;
 - e) rozróżnia odmienne i nieodmienne części mowy;
 - f) rozpoznaje formy przypadków, liczby, osoby, czasu, trybu, strony i rodzaju gramatycznego odmienne części mowy i określa ich funkcje w wypowiedzi;
 - g) stopniuje przymiotniki i przysłówki;
 - h) stosuje poprawne formy gramatyczne wyrazów odmienne;
 - i) odróżnia czasowniki dokonane od niedokonanych, rozpoznaje nieosobowe formy czasownika (zakończone na -no, -to, bezokoliczniki, konstrukcje z „się”);
 - j) rozumie znaczenie oraz funkcje czasowników osobowych i nieosobowych;
 - k) rozpoznaje imiesłowy w tekście;
 - l) poprawnie używa czasowników w trybach: orzekającym, przypuszczającym oraz rozkazującym;
 - m) stosuje konstrukcję stron czynnej oraz biernej czasownika i przekształca czasowniki ze strony czynnej na bierną i odwrotnie, odpowiednio do celu oraz intencji wypowiedzi;
 - n) rozpoznaje rodzinę wyrazów, tworzy wyrazy pochodne;
- 22) tworzy wypowiedź pisemną w następujących formach gatunkowych:

- a) opowiadanie,
 - b) opis, w tym: bohatera, przedmiotu, miejsca, krajobrazu, przeżyć,
 - c) list prywatny,
 - d) zaproszenie.
- 23) zna zasady budowania akapitów i stosuje je, tworząc wypowiedź pisemną.
- 24) stosuje środki językowe wzbogacające styl wypowiedzi,
- 25) zna i stosuje reguły ortografii oraz interpunkcji.

VI. Proponowana literatura.

1. Podręczniki do języka polskiego ustalone na II etap edukacyjny lub inne dostępne źródła.